

ІСТОРИЧНА ГРАМАТИКА РОСІЙСЬКОЇ МОВИ

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ГЕРМАНСЬКОЇ ТА
СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

014 «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (МОВА І ЛІТЕРАТУРА
(РОСІЙСЬКА))»

СЕРЕДНЯ ОСВІТА (МОВА І ЛІТЕРАТУРА
(РОСІЙСЬКА))

ПЕРШИЙ БАКАЛАВРСЬКИЙ
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**ВИКЛАДАЧ ДИСЦИПЛІНИ
«Історична грамати́ка російської
МОВИ»**

<http://slavdpu.dn.ua/index.php/kafedra-hsf>

НІКОЛАЙЧУК АННА СЕРГІЇВНА

кандидат філологічних наук, старший викладач

E-mail: nik_annie@ukr.net

<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1859>

Анотація до дисципліни

Історична граматики російської мови дає студентові знання з історії розвитку звукової системи (фонетики і фонології), граматичної будови (морфології і синтаксису), словотвору, лексики і фразеології; готує до вивчення курсу історії російської літературної мови; вчить аналізувати явища, процеси й закономірності розвитку сучасної російської мови, усвідомлювати їхню суть.

МЕТОЮ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРИЧНА ГРАМАТИКА РОСІЙСЬКОЇ МОВИ» Є:

Метою курсу є допомогти студентові засвоїти основні процеси формування і становлення російської мови, засвідчити її безперервний історичний розвиток та вдосконалення, з'ясувати взаємодію між окремими структурними мовними явищами, зрозуміти загально внутрішні і часткові закони мови.

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ:

загальні:

акмеологічна – здатність визначити, отримати доступ, проаналізувати й об'єднати інформацію з різних джерел, документів та текстів для вирішення відповідних завдань лінгвістичного дослідження, здатність знаходити, відбирати, контекстуалізувати та інтерпретувати значний масив архівного, документального, текстологічного матеріалу;

– інформаційна – здатність до пошуку, обробки й подальшого використання інформації з професійною метою, здатність використовувати мультимедійні та мережеві технології, ресурси Інтернет для забезпечення дистанційної форми навчання у ВНЗ

спеціальні:

здатність глибше засвоїти курс історії літературної мови;;

– здатність правильно читати і розуміти зміст давніх писемних пам'яток;

– здатність аналізувати мовні явища і засвоювати історичні норми сучасної російської мови;

– пояснювати використання архаїзмів у текстах сучасних творів на історичну тематику.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

– здатність аналізувати мовні явища і засвоювати історичні норми сучасної російської мови;

– пояснювати використання архаїзмів у текстах сучасних творів на історичну тематику

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Идеи и методы сравнительно-исторического языкознания как основа изучения истории русского языка.

Тема 2. Историческая грамматика русского языка как научная дисциплина.

Тема 3. Происхождение русского языка.

Тема 4. Общие сведения из истории фонологической системы русского языка.

Тема 5. Отражение праиндоевропейских, праславянских и правосточнославянских фонологических изменений в фонологической системе русского языка.

Тема 6. История *ъ* и *ь* и связанные с ней явления.

Тема 7. История имен существительных.

Тема 8. История местоимений.

Тема 9. История имен прилагательных.

Тема 10. История числительных.

Тема 11. История глагольных форм.

Тема 12. Синтаксис простого предложения древнерусского языка.

Тема 13. Синтаксис сложного предложения древнерусского языка.